

WIEŚCI

ZIEMI SIEDLECKIEJ

DOMANICE - KOTU - MOKOBODY - MORDY - SIEDLCE - SKÓRZEC - SUCHO EBRY - WI NIEW - WODYNIE - ZBUCZYN - POWIAT SIEDLECKI

W numerze:

Nowe formy aktywnej turystyki!

Każda Lokalna Grupa Działania w Polsce, która otrzymała wsparcie w ramach Inicjatywy LEADER w ramach PROW posiada rodki między innymi na tzw. „projekty współpracy”. Siedlecka LGD inwestuje w aktywne formy turystyki, dostosowane do potrzeb różnych grup wiekowych /więcej informacji na str. 3/

Projekt (WALK) Wspólnie - Aktywnie Lokalnie - Kulinarnie

W latach 2020-2021 dzięki LGD zostanie wytyczonych i oznakowanych około 800 km szlaków rowerowych oraz szlak nordic walking /więcej informacji na str. 15/

Aktywni Seniorzy Ziemi Siedleckiej

To tytuł projektu Lokalnej Grupy Działania Ziemi Siedleckiej. Na działania skierowane do osób starszych LGD pozyskało dofinansowanie w wysokości 39255 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego. /więcej informacji na str. 10/

Jak prowadzi Koło Gospody Wiejskich w wersji papierowej?

/więcej informacji na str. 16/

WALORY PRZYRODNICZE POWIATU SIEDLECKIEGO

/więcej informacji na str. 30/
zdj. I. Kaługa

ZAPOWIED WYDANIA

Lokalna Grupa Działania Ziemi Siedleckiej wdraża po raz pierwszy Lokalną Strategię Rozwoju, na którą uzyskała dofinansowanie ze środków unijnych w kwocie przekraczającej 11 mln zł. Dla niektórych może nie jest to kwota znacząca, biorąc pod uwagę, że nasza strategia obejmuje 10 gmin (Wińniew, Skórzec, Wodynie, Mokobody, Suchoebsy, Mordy, Domanice, Kotu, Zbuczyn oraz gmina wiejska Siedlce), jednak mamy ambicję, aby środki te zostały wykorzystane w maksymalnym stopniu dla rozwoju naszego obszaru. Póki co strategia wdrażamy z sukcesem, osiągniemy natomiast wartość określone w umowie ramowej dla I kamienia milowego. Na koniec 2019 r. nasza LGD wykorzystowała 41,72% środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016-2021. Jednocześnie, biorąc pod uwagę ogromne zapotrzebowanie zgłaszane przez wnioskodawców, w samym tylko 2019 r. ogłosiliśmy nabory na kwoty ponad 2,7 mln zł, uruchamiając w ten sposób znaczący swój budżet.

Wiele jeszcze przed nami, jednak w bieżącym numerze chcieliśmy w pierwszej kolejności dokonać podsumowania roku 2019. Kilku beneficjentów opisuje, jak środki pozyskane od LGD pomogły im zdobyć nowe umowy, uzyskać zatrudnienie, zaktywizować i zintegrować lokalną społeczność czy też dokonać rewitalizacji lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego. O kolejnych beneficjentach będziemy pisać w kolejnych numerach. W numerze omawiamy najważniejsze zmiany dotyczące aspektów prawnych, dokumentów LSR i wniosków o płatność. Rozpoczynamy także stały moduł z poradami skierowanymi do kół gospodyń wiejskich, które zawsze mogą liczyć na wsparcie naszej LGD.

Lokalna Grupa Działania Ziemi Siedleckiej od lat służy pomocą w promowaniu produktów regionalnych i tradycyjnych. W 2019 r. zorganizowała szkolenie pn. „Mazowieckie dobre praktyki i tradycje kulinarne – produkty regionalne i tradycyjne”, w którym wzięło udział ok. 100 osób z 10 miast powiatów województwa mazowieckiego. Jesienią odbyła się także konferencja dotycząca aktywizacji mieszkańców wsi w działalności pozarolniczej realizowanej w ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Promujemy także walory turystyczne obszaru LGD ZS. W 2019 r. zakończyliśmy projekt współpracy, dotyczący promowania na naszym terenie innowacyjnych form aktywnej turystyki: geocachingu i questów. Warto zainteresować się odkrywaniem skarbów Ziemi Siedleckiej! Jest ich wiele w każdej naszej gminie. W kolejnym wydaniu napiszemy o ścieżkach rowerowych. Projekt współpracy z Białkopodlaską Lokalną Grupą Działania wkracza bowiem w zaawansowany etap realizacji. W 2020 r. zaplanowaliśmy wiele działań, dotyczących promowania obszaru LGD Ziemi Siedleckiej oraz produktów i usług wytwarzanych przez jej mieszkańców, szczególnie związanych z wykorzystaniem jej potencjału przyrodniczego, historycznego i kulturowego. Mamy nadzieję, że nasze ambitne plany uda się zrealizować, mimo epidemii koronawirusa.

W trosce o Państwa zdrowie, zapraszamy do lektury i współpracy w realizacji naszych, wspólnych planów.

Redaktor Naczelny
Prezes LGD ZS

Hubert Pasiak

KILKA SŁÓW O NAS

O istocie lokalnych grup działania oraz o siedleckiej grupie opowiada Krzysztof Kryszczuk, jeden z założycieli, obecnie Skarbnik Zarządu LGD Ziemi Siedleckiej

W Polsce mamy 323 lokalne grupy działania, pokrywające 93% powierzchni obszarów wiejskich.

LGD Ziemi Siedleckiej działa na terenie 10 gmin powiatu siedleckiego, tj. Zbuczyn, Wińniew, Skórzec, Wodynie, Mokobody, Suchoebsy, Mordy, Domanice, Kotu, Siedlce. Jesteśmy organizacją pozarządową, którą tworzy ponad 70 członków, reprezentujących sektor publiczny (samorządy gminne i powiatowy), podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz lokalni liderzy z różnych środowisk.

LGD to silne, lokalne partnerstwo, tworzone zwykle na obszarach wiejskich, którego najważniejszym celem jest przygotowanie Lokalnej Strategii Rozwoju, a następnie skuteczne zrealizowanie jej założeń, z wykorzystaniem m.in. środków unijnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W grudniu 2015 r., po dwóch latach solidnych przygotowań i konsultacji, LGD Ziemi Siedleckiej złożyła w Urzędzie Marszałkowskim Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność Na Lata 2016-2023 dla Obszaru Objętego Działaniem Lokalnej Grupy Działania Ziemi Siedleckiej (LSR). Wspólny wysiłek samorządów, przedstawicieli organizacji pozarządowych i lokalnych liderów opłacił się. Udało się uzyskać dofinansowanie Strategii ze środków PROW w wysokości ponad 11 mln zł (100% wnioskowanego)! Zdecydowana większość środków została już rozdysponowana w ramach konkursów dla beneficjentów z obszaru 10 gmin członkowskich, niemniej w latach 2021-2022 zostaną jeszcze uruchomione konkursy na kwoty ponad 1,1 mln zł. Ponadto oczekujemy na nowe rozdanie środków unijnych w perspektywie 2021-2027. Mamy nadzieję, że w ten sposób w kolejnych latach będziemy wspierać procesy rozwojowe w naszych małych ojczyznach!

WŁADZE LGD ZIEMI SIEDELCKIEJ:
Władzami Stowarzyszenia są: Walne Zebranie Członków, Zarząd,

Komisja Rewizyjna oraz Rada. Skład władz, wybranych podczas Walnego Zebrania Członków w dniu 23.01.2019 roku (kadencja 2019-2021).

ZARZĄD LGD ZIEMI SIEDELCKIEJ:

Prezes Zarządu – Hubert Pasiak
(reprezentujący sektor społeczny)
Wiceprezes Zarządu – Tomasz Hapunowicz
(Wójt Gminy Zbuczyn)
Wiceprezes Zarządu – Wojciech Klepacki
(Wójt Gminy Wodynie)
Skarbnik Zarządu – Krzysztof Kryszczuk
(Wójt Gminy Wińniew)
Sekretarz Zarządu – Grzegorz Góral
(Wójt Gminy Kotu)
Członek Zarządu – Henryk Brodowski
(Wójt Gminy Siedlce)
Członek Zarządu – Karol Tchórzewski
(Starosta Siedlecki)

KOMISJA REWIZYJNA LGD ZIEMI SIEDELCKIEJ:

Przewodniczący – Tomasz Miszta (przewodniczący, przedstawiciel Gminy Domanice),
Wiceprzewodniczący – Iwona Księżopolska (Wójt Gminy Mokobody),
Członek – Krzysztof Bujalski (Wójt Gminy Suchoebsy),
Członek – Jerzy Długosz (Wójt Gminy Skórzec)

RADA LGD ZIEMI SIEDELCKIEJ:

Marcin Bobryk – sektor gospodarczy – Gmina Zbuczyn (Przewodniczący Rady),
Dominika Łastowska-Pietrasik – sektor społeczny – Gmina Skórzec (Wiceprzewodnicząca Rady),
Beata Izdebska – sektor gospodarczy – Gmina Wińniew, Marlena Paczek – sektor publiczny – Gmina Wodynie, Renata Bogdalska-Galach – sektor gospodarczy – Gmina Siedlce, Bożena Kisielińska – sektor społeczny (mieszkańcy) – Gmina Mokobody, Jarosław Dobrowolski – sektor społeczny (mieszkańcy) – Gmina Kotu, Magdalena Pilszka – sektor gospodarczy – Gmina Suchoebsy, Katarzyna Karpiarz – sektor publiczny – Gmina Domanice, Jolanta Stańczuk – sektor społeczny – Miasto i Gmina Mordy, Jadwiga Borkowska – sektor publiczny – Powiat Siedlecki

Rada jest ciałem, do którego wyłącznej kompetencji należy wybór projektów do finansowania, w ramach opracowanej przez Stowarzyszenie Lokalnej Strategii Rozwoju. Rada pełni także funkcję doradczą w procesie aktualizacji kierunków rozwoju obszaru działania LGD.

WŁADZE LGD ZIEMI SIEDELCKIEJ:
Władzami Stowarzyszenia są: Walne Zebranie Członków, Zarząd,

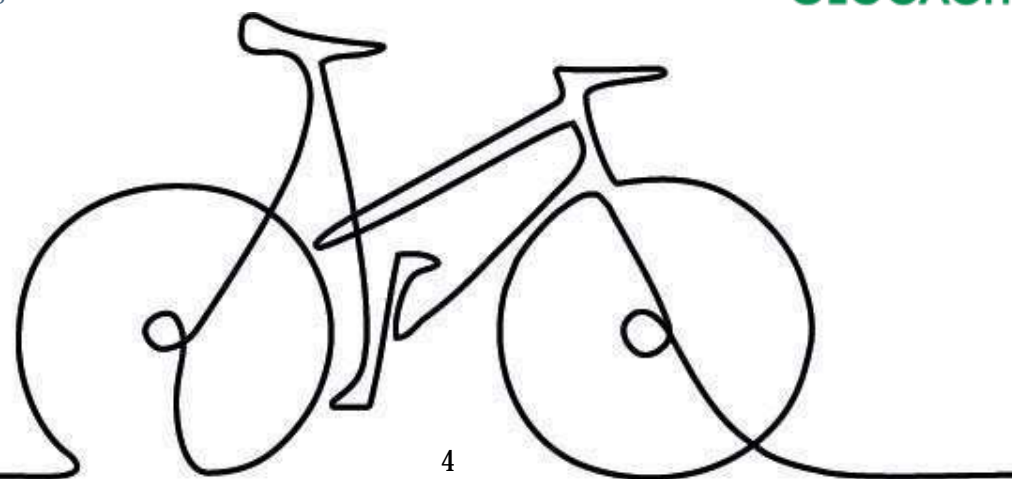

Nowe formy aktywnej turystyki!

Zrealizowany i rozliczony projekt

„Promocja regionów poprzez aktywną turystykę”

to element wikszej gry. Historia geocachingu trwale związana jest z odkodowaniem zakłócanego wcześniej sygnału wysyłanego przez satelity do odbiorników GPS. Miało to miejsce 3 maja 2000 r. Następnego dnia pasjonat sprzytu GPS, ukrył w lesie wiadro i podał jego współrzędne na grupie dyskusyjnej użytkowników GPS. Pojemnik wypełnił różnego rodzaju przedmiotami, mającymi zachęcić innych do poszukiwań. W ciągu następnych dni kolejni ludzie znajdowali pojemnik, używając wskazanych odbiorników GPS i dzielili się swoimi przeżyciami na wspomnianej grupie dyskusyjnej. Zainspirowani pomysłem kolejni entuzjastycy zaczęli umieszczać swoje skrytki i publikować do nich współrzędne. Tak narodziły się zakłady geocachingu. Wkrótce zaczęły powstawać specjalne serwisy poświęcone tylko i wyłącznie tej zabawie. Jako pierwszy powstał serwis Geocaching.com, który posiada obecnie największą bazę skrytek na całym świecie. Słowo „cache” w języku angielskim to skrytka, kryjówka, schowek i nawiązuje do ukrywanych niegdyś skarbów przez piratów, złodziei, uciekinierów. Przedrostek „geo” (ziemia) oznacza po pierwsze globalny charakter tej zabawy jak również analogię do geografii. Zlokalizowanie pojemnika geocache jest możliwe dzięki posiadaniu współrzędnych geograficznych.

Kałąda Lokalna Grupa Działania w Polsce, która otrzymała wsparcie w ramach Inicjatywy LEADER w ramach PROW posiada również inne na tzw. „projekty współpracy”. Siedlecka LGD inwestuje w aktywne formy turystyki, dostosowanych do potrzeb różnych grup wiekowych. Jak sama nazwa wskazuje, „projekty współpracy” są wypracowane we współpracy z innymi Lokalnymi Grupami Działania, aby zrealizować wspólne cele.

Siedlecka LGD na projekty współpracy otrzymała - póki co - pulę 450 000zł.

Zrealizowała dotychczas projekt pt.: „Promocja regionów poprzez aktywną turystykę”, czyli tzw. projekt geocachingowy.

II półrocze 2020 r. będzie okresem intensywnych prac przy drugim projekcie współpracy, pt.: „Wspólnie – Aktywnie – Lokalnie – Kulinarnie”, skierowanym w szczególności do miłośników rowerowych przygód.

Od czasu powstania pierwszej skrytki geocache zabawa ta rozszerzyła się na cały świat i wyewoluowała. Umieszczanie skrytek dla jej samego znalezienia według współrzędnych na dłuższą metę staje się nudne, stąd ich autorzy starają się je urozmaicić i zachęcić poszukiwacza do odwiedzenia ich schowka. Najczęściej zakłada się skrytki w atrakcyjnych turystycznie miejscach. Liczy się tu nie tylko pomysł na zamaskowanie skrytki. Skrytki mogą być różnej wielkości – od małych pojemniczków po olbrzymie skrzynie, mogące z powodzeniem pomieścić człowieka. Im więcej pomysłów tym skrytka lepiej oceniana przez innych. Czasami znalezienie kolejnej skrytki poprzedzone jest wykonaniem określonych zadań – np. zebranie informacji z innych miejsc lub rozwiązanie zadań logicznych. Niektóre mogą być prawdziwymi wyzwaniem i zabiera nawet kilka miesięcy zanim poszukiwacz odnajdzie kolejną skrytkę. Zawsze jednak odnalezienie ukrytego pojemnika odbywa się na podstawie współrzędnych geograficznych, co wyróżnia geocaching od innych zabaw terenowych.

Ważne jest, aby sam pojemnik był trwały i szczelny gdyż jest narażony na działanie warunków atmosferycznych i zwierząt. Pojemnik powinien zawierać informacje o swoim przeznaczeniu i nie powinien swoim wyglądem przypominać przedmiotów stwarzających zagrożenie ani być umieszczony w miejscu mogącym wzbudzić podejrzenie zamachu terrorystycznego. Autor skrytki zobowiązany jest do serwisowania skrytki w przypadku jej zaginięcia, uszkodzenia lub zapełnienia się logbooka.

Kałąda skrytki posiada swój opis w serwisie geocachingowym. Oprócz współrzędnych podaje się tam informacje o stopniu trudności, zagrożeniach i wymaganiach, które pomagają dobrze przygotować się do poszukiwań. Cenniejsze jest, jeżeli opis zawiera informacje dotyczące danego miejsca, historii, ciekawostki. Im więcej mało znanych informacji tym opis jest ciekawszy. Warto zamieścić także zdjęcie obiektu, którego dotyczy tematyka skrytki.

W ramach projektu siedlecka LGD założyła ponad 80 skrytek geocachingowych oraz przygotowała 10 questów. Ulotki z questami dostępne są m.in. w urzędach gmin, ośrodkach kultury, bibliotekach, siedzibach organizacji pozarządowych, hotelach czy nawet sklepach. Skrytki te oczywiście łatwo dostępne w Internecie.

W ramach projektu

WALK

Wspólnie - Aktywnie Lokalnie - Kulinarnie

Siedlecka LGD zamierza zaadoptować sprawdzony projekt, który w ramach poprzedniej perspektywy, również w ramach Programu LEADER PROW, zrealizowała Bielskopodlaska LGD pn. „Szlaki rowerowe południowego Podlasia”.

Planowana sieć szlaków rowerowych, połączonych ze sobą poprzez oznakowanie (średnio 1 znak na km), punktów (w złów) umożliwi turystom dowolne kształtowanie szlaku, który zamierza przebyć, kierując się warunkami życznymi (wiek, sprawność życzną) oraz przyrodniczo-historycznymi. Sieć szlaków rowerowych jest budowana według modelu belgijskiego. W ramach zadania planuje się kompleksowe wykonanie i oznakowanie około 800 km szlaków rowerowych, na terenie funkcjonowania LGD Ziemi Siedleckiej, tj. gmin: Zbuczyn, Wiśniów, Skórzec, Wodynie, Mokobody, Suchobory, Mordy, Domanice, Kotu, Siedlce (gm. wiejska). Długość szlaków rowerowych w każdej z gmin będzie diagnozowana podczas spotkania dot. projektowania i wyznaczania tras. Będzie one uzależnione m.in. od wielkości danej gminy oraz przebiegających w niej wcześniej utworzonych szlaków. W ramach projektu wytyczone i oznakowane zostanie także 10 km trasy nordic walking, związanej z promocją filmu „NOCE I DNI”.

W ramach projektu, oprócz wytyczenia sieci szlaków rowerowych i trasy nordic walking powstaną m.in.:

tablice informacyjne dotyczące budowanych tras (10 tablic w 10 różnych gminach – członkach LGD ZS); drewniane tablice informacyjne – na tablicach zostaną umieszczone informacje dot. LGD ZS oraz zapewniona będzie przestrzeń, na której gminy członkowskie będą mogły umieszczać informacje turystyczne oraz kulturalne (średnio po 10 tablic w 10 różnych gminach – członkach LGD ZS)

aplikacja mobilna – działająca online i offline, zawierająca oznakowane przez LGD ZS trasy rowerowe oraz trasy nordic walking (łącznie około 810 km). Ponadto aplikacja będzie zawierała również w złów oznakowanych wszystkich w/w tras oraz wszystkie miejscowości z zachowaniem podziału administracyjnego.

QUESTY (z ang. quest – zadanie, zagadka) to gry terenowe polegające na poszukiwaniu skarbów. Nie wymagają one obsługi ani znakowania w terenie, dlatego, w odróżnieniu od podchodów lub gier miejskich, można w nie grać niemal w każdej chwili. Do zabawy wystarczy ulotka lub darmowa aplikacja mobilna Questy – Wyprawy Odkrywców. Ulotki są dostępne w wybranych punktach informacji turystycznej lub jako pliki do pobrania ze strony internetowej www.lgdsiedlce.pl. Czytajcie wierszowane wskazówki, uczestnik podąża questem i poznaje sekrety danego miejsca. Na końcu drogi na odkrywców czeka skarb, a w nim pieczęć, której odbicie potwierdza przebieg trasy.

Wyprawy Odkrywców są oparte na amerykańskiej metodzie Valley Quest, stworzonej przez Stevena Glazera, który w 2008 roku po raz pierwszy zaprezentował ją w Polsce. Od tego czasu powstało w Polsce kilkaset takich tras nazywanych questami. Na portalu www.questy.com.pl można znaleźć ponad 250 sprawdzonych i działających questów, w tym 10 dotyczących Ziemi Siedleckiej. Wyprawy Odkrywców to najbardziej doświadczony zespół trenerów w Polsce, który posiada licencje na wykorzystanie metodyki Valley Quest wydaną przez Stevena Glazera.

Dla kogo Questy?

Questy jako oferta edukacyjno-turystyczna są adresowane do:

- turystów i gości danej miejscowości;
- grup szkolnych, rodzin z dziećmi;
- mieszkańców regionu (by lepiej poznali własną „małą ojczyznę”).

QUESTY są:

- DOSKONAŁYM SPOSOBEM PROMOCJI REGIONU – prezentują unikalne dziedzictwo miejsc – ich historię, kulturę i przyrodę;
- TAKŻE OD TRADYCYJNYCH SZLAKÓW – do ich przebiegania wystarczy ulotka lub aplikacja (nie wymagają infrastruktury ani ludzi do obsługi);
- ATRAKCYJNE – zawierają zabawne rymowanki i zagadki, zachęcają do aktywnego odkrywania otoczenia, a na końcu znajduje się skarb – wyjątkowa pieczęć;
- NOWOCZESNE – można z nich korzystać przy użyciu interaktywnej aplikacji mobilnej na smartfony i tablety;
- WIETNAM FORM EDUKACJI – mogą je współtworzyć i przemierzać nie tylko turyści, ale również mieszkańcy, dzięki czemu rośnie ich wiedza o regionie, wzmacnia się lokalna tożsamość.

Cel tworzenia Questów

Głównym celem Questów jest jak najbardziej atrakcyjne zaprezentowanie dziedzictwa danego regionu czy miejscowości, zwrócenie uwagi uczestnika tej gry terenowej na wyjątkowe elementy danego miejsca związane z lokalną przyrodą, historią i kulturą. Ważnym przy tym jest odkrywanie niezwykłego, unikalnego charakteru przestrzeni (tzw. ducha miejsca). Istotnym w wyprawach odkrywców jest zwrócenie uwagi na zwyczajne z pozoru miejsca, dostrzeżenie w nich wyjątkowości i atrakcyjności.

Tajemnica atrakcyjności i skuteczności Wypraw Odkrywców w odkrywaniu i promowaniu danego miejsca kryje się w bezpośrednim zaangażowaniu zarówno twórców, jak i uczestników gry. Od dawna wiadomo, że najskuteczniejszą edukacją i poznawaniem odbywa się poprzez osobiste doświadczenie. Jeśli dodać do tego elementy zabawy i poszukiwania skarbu, to mamy gotowy recept na uatrakcyjnienie oferty edukacyjno-turystycznej danego miejsca!

Nasze projekty współpracy realizują jeden z trzech najważniejszych celów strategii siedleckiej LGD, jakim jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Liczne działania, podejmowane w ramach tzw. „projektów współpracy” mają przyczynić do tego, że coraz więcej osób zamieszkuje na tym terenie zainteresuje się aktywnymi turystykami. Mamy nadzieję, że coraz więcej osób będzie odwiedzało Ziemię Siedlecką, a co za tym idzie wzrośnie popyt na usługi turystyczne, które są świadczone przez podmioty tu funkcjonujące, oferujące noclegi, wyżywienie czy atrakcje turystyczne, ale też zwykłe sklepy spożywcze. Naprawdę wiele podmiotów może na tym wygrać. Dlatego tak ważne jest, aby sensownie, całościowo zabrać się do tych działań i tak je zrealizować. Celem naszych projektów współpracy jest więc również wzrost aktywności społecznej mieszkańców powiatu siedleckiego, zaangażowania lokalnej społeczności w promocję regionów oraz stworzenie ciekawej, całościowej oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Nieodłącznym elementem realizacji każdego naszego działania jest zaangażowanie naszych mieszkańców, organizacji parafialnych, przedsiębiorców, gmin i ich jednostek organizacyjnych, parafii i ludzi z pasją, którym bliski jest rozwój aktywnej turystyki na naszym obszarze. Tylko w ten sposób mamy szansę na osiągnięcie naszych celów!

Zapraszamy do zgłaszania swoich pomysłów w obszarze aktywnej turystyki i współpracy przy realizacji naszych projektów!

Hubert Pasiak

W tym wydaniu znajdują Państwo wybrane Questy do wycieczki, w następnym pojawią się kolejne.

CELE LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU LGD ZIEMI SIEDLECKIEJ

Cel główny I:

Wzmocnienie kapitału społecznego oraz zachowanie dziedzictwa lokalnego.

Cel szczegółowy 1:

Kształtowanie tożsamości lokalnej, w szczególności poprzez zachowanie dziedzictwa przyrodniczego, historycznego i kulturowego.

Cel szczegółowy 2:

Aktywizacja i integracja mieszkańców oraz poprawa samoorganizacji i zarządzania na poziomie społeczności lokalnych.

Cel główny II:

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz wzrost zatrudnienia.

Cel szczegółowy 1:

Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o lokalne zasoby z zachowaniem zasad ochrony środowiska.

Cel szczegółowy 2:

Promocja współpracy i przedsiębiorczości społecznej.

Cel główny III:

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru LGD ZS oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców.

Cel szczegółowy 1:

Wsparcie dla rozwoju infrastruktury kulturalnej, turystycznej i rekreacyjnej oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Cel szczegółowy 2:

Tworzenie i rozwijanie oferty obszaru LGD oraz jego promocja.

Informacja dotycząca trybu konkurencyjnego

Uchylono przepisy dotyczące obowiązków stosowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców ramach PROW 2014-2020.

Zgodnie z art. 53 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. poz. 695) zmieniająca m. in. Ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2020 r. poz. 217 i 300).

Uchylone zostały przepisy dotyczące obowiązków stosowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców dla działań /poddziałania i pomocy technicznej realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Tym samym we wszystkich działaniach/poddziałaniach PROW na lata 2014-2020 gdzie dotychczas obowiązywał konkurencyjny tryb wyboru wykonawców, a także w pomocy technicznej ww. Programu przestaje on obowiązywać z dniem 18.04.2020 r.

W związku z powyższym, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym koszty kwalifikowalne, w tym również te, których wartość przekracza równowartość w złotych kwoty 30 tys. euro, nie muszą być ponoszone w wyniku wyboru wykonawców poszczególnych zadań tych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru. Ponadto informujemy, że z dniem wejścia w życie przepisów zmienionej ustawy, tj. 18 kwietnia 2020 r. utraciło moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2018 r. w sprawie wyboru wykonawców zadań tych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji oraz warunków dokonywania zmniejszenia kwot pomocy oraz pomocy technicznej (Dz.U. poz. 396).

Powyższe ma również zastosowanie do kosztów kwalifikowalnych poniesionych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. poz. 695), tj. poniesionych do dnia 17 kwietnia 2020 r., w przypadku postępowania o wypłatę pomocy lub pomocy technicznej lub postępowania o zwrot pomocy lub pomocy technicznej, wszczętych przed dniem wejścia w życie tej ustawy i niezakończonych do dnia jej wejścia w życie.

PORADNIK BENEFICJENTA

Aktualizacja dokumentów LSR

Samorząd Województwa Mazowieckiego zaakceptował zaktualizowane dokumenty: LSR na lata 2016-2023, Regulamin Rady Lokalnej Grupy Działania Ziemi Siedleckiej, Procedury wyboru i oceny operacji w ramach LSR, Harmonogram naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji w ramach LSR. W dniu 29 października 2019 roku został podpisany, w tym zakresie, aneks do umowy ramowej nr 00010-6933-UM0710012/16 z dnia 17.05.2016 r. z Samorządem Województwa Mazowieckiego z siedzibą w Warszawie. Dokument znajduje się na stronie internetowej LGD Ziemi Siedleckiej – www.lgdsiedlce.pl, zakładka: Pliki- Dokumenty LSR.

Wnioski o płatno w wersji 4z

Szanowni Beneficjenci, dla operacji:

I. W ramach poddziałania 19.2 z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej,

II. W ramach poddziałania 19.2 w zakresie podejmowania działalności gospodarczej,

od 05.06.2019 r. zostały udostępnione nowe wersje wniosków o płatność, wersje 4z wraz z instrukcjami wypełniania. Wnioski o płatność znajdują się na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl.

Link w celu pobrania wniosków:

<http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/wszystkie-wnioski/prow-2014-2020/poddzialanie-192-wsparcie-na-wdrazanie-operacji-w-ramach-strategii-rozwoju-lokalnego-kierowanego-przez-spolecznosc.html>

Zmiana rozporządzenia

Weszło w życie Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Tekst dostępny jest na <http://isap.sejm.gov.pl> (Dz.U. 2019 poz. 2023).

Aktywni Seniorzy Ziemi Siedleckiej

To tytuł projektu Lokalnej Grupy Działania Ziemi Siedleckiej. Na działania skierowane do osób starszych LGD pozyskało dofinansowanie w wysokości 39 255 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego.

Wnaborze na zadanie „Działania na rzecz osób starszych w zakresie zwiększenia samodzielności i przeciwdziałania zagrożeniom marginalizacji społecznej” złożono 143 wnioski. Do dofinansowania przyznano tylko 38 podmiotom. – To wielki sukces Lokalnej Grupy Działania Ziemi Siedleckiej. Nie było łatwo, ale warto było. Nasz projekt ma na celu zwiększenie samodzielności, zapobieganie izolacji, separacji oraz marginalizacji życia ludzi starszych w naszym regionie. Na jego realizację uzyskaliśmy 99% wnioskowanej kwoty – informuje Hubert Pasiak, prezes LGD ZS.

Wśród zaplanowanych działań m. in.: spotkania sieciujące i spotkania międzypokoleniowe, zajęcia z nowych technologii, spotkania z dietetykiem, zajęcia

śpiewne i teatralne czy spotkania z zakresu wiczenia i utrwalania pamięci. Całość projektu zrealizuje I Konwent Seniorów oraz I Dzień Seniora Ziemi Siedleckiej. – Poprzez realizację zadania „Aktywni Seniorzy Ziemi Siedleckiej” chcemy w szczególności poprawić jakość życia seniorów z terenu działania LGD, wykorzystać ich potencjał i zintegrować osoby starsze między sobą oraz z młodym pokoleniem. Chcemy także zwiększyć aktywność społeczną i kulturalną Seniorów oraz umożliwić im aktywne starzenie się oraz prowadzenie samodzielnego życia, z którego będą zadowoleni – wyjątkiem jest H. Pasiak. LGD ZS ma już niemało doświadczeń w działalności na rzecz Seniorów. W 2016 r. brała m. in. udział w projekcie „Seniorzy z inicjatywami 2”, który był współfinansowany przez Ministerstwo Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020. Wtedy Seniorzy z terenu Ziemi Siedleckiej realizowali własne inicjatywy społeczne w ramach odbywanych przez nich stałych i wolontariackich.

„Realizacja zadania sprawi, że osoby starsze chętniej i częściej będą wychodzić z domu, aktywnie działać, rozwijać swoje pasje, występować publicznie i zabierać głos w ważnych dla nich sprawach.

Zostanie zapoczątkowana zmiana myślenia o osobach starszych, ich potrzebach i problemach na obszarze działania LGD Ziemi Siedleckiej.”

*Łukasz Wawryniuk,
pracownik Biura LGD,
koordynator projektu.*

Szczegóły w biurze projektu w Siedlcach ul. Chopina 10, pok. 201 tel. 25 633-01-39

„Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej na terenie subregionu siedleckiego”

Celem jest wsparcie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, uczestniczących w projekcie, w szczególności poprzez: wzrost profesjonalizacji działań PES i PS oraz rozwój kompetencji ich liderów, a także animowanie i prowadzenie współpracy na poziomie lokalnym i subregionalnym, podniesienie umiejętności skutecznego zarządzania PES i PS, poprzez zwiększenie dostępu do specjalistycznych usług informacyjnych, doradczych, edukacyjnych oraz animacyjnych, dających wszechstronną wiedzę i umiejętności prowadzenia działalności w obszarze ekonomii społecznej w subregionie siedleckim, wzrost wiedzy i umiejętności przedstawicieli PES i PS dot. współpracy wewnątrzsektorowej i międzysektorowej, rozwój współpracy wewnątrzsektorowej i międzysektorowej PES i PS, w szczególności poprzez budowanie trwałych partnerstw istniejących oraz budowanie nowych partnerstw lokalnych oraz form aktywności obywatelskiej.

W ramach zadania oferujemy: usługi animacji lokalnej zmierzające do pobudzenia aktywności osób, grup i instytucji w przestrzeni publicznej, doradztwo ogólne (indywidualny plan rozwoju dla liderów lokalnych, PES/PS), doradztwo specjalistyczne (prawne, księgowo-podatkowe, marketingowe, coaching), usługi księgowo-podatkowe, szkolenia otwarte (pozyskiwanie środków, marketing i media społecznościowe, rozwój lokalny), Szkoła Moderatorów Partycypacji Publicznej, kurs „Rozwój lokalny i innowacje społeczne – rola organizacji pozarządowych”, Szkoła zarządzania PES.

Zadanie dofinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego.

„Siedlecki O rodek Wsparcia Ekonomii Społecznej”

Celem jest wzmocnienie podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych. Adresatami zadania są podmioty ekonomii społecznej i osoby zaangażowane w ich działalność, funkcjonujące na terenie subregionu siedleckiego (M. Siedlce, powiaty: siedlecki, węgrowski, sokołowski, łosicki i garwoliński): fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie społeczne, przedsiębiorstwa społeczne, centra i kluby integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, kluby sportowe, ochotnicze straże pożarne, koła gospodyń wiejskich, zakłady aktywności zawodowej, spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów i niewidomych, kościelne osoby prawne.

W ramach projektu oferujemy: usługi doradcze w zakresie: ogólnym (zakładanie PES/PS z uwzględnieniem różnorodnych form prawnych i typów, rejestrowanie działalności PES, zewnętrzne finansowanie PS/PES, prowadzenie działalności statutowej PES/PS), specjalistycznym (prawne, księgowo-podatkowe, zarządzanie zasobami ludzkimi, marketingowe, finansowe), biznesowym oraz zamówie publicznym, wsparcie finansowe, a także pomoc w nawiązaniu współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz biznesem.

Projekt współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

„Mazowsze Lokalnie” oraz „Mazowsze Lokalnie 2020”

Celem jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne, a w szczególności: zwiększenie roli inicjatyw oddolnych, animowanie działań samopomocowych oraz wspieranie młodych organizacji pozarządowych z terenu województwa mazowieckiego.

W ramach zadania oferujemy: mikrodotacje, działania animacyjno-edukacyjne, (konsultacje indywidualne, grupowe, szkolenia, seminaria animacyjne „Jak budować współpracę na poziomie lokalnym? Kreowanie zasobów lokalnych”, webinaria)

Projekty sfinansowane przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społecznego Obywatelskiego w ramach Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich oraz z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Zapraszamy do kontaktu
Stowarzyszenie O rodek Kultury i Aktywności Lokalnej w Krzesku
Biuro w Siedlcach: ul. Chopina 10, 08-110 Siedlce
tel. 728 521 777, e-mail: biuro@krzesk.pl

„Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych oraz przedsiębiorczości dla Obszaru LGD ZS-II edycja”

Celem jest wsparcie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych poprzez realizację szkoleń z zakresu podstawowych informacji dot. funkcjonowania NGO, konsultacji indywidualnych, animacji oraz działań promocyjno-integracyjnych w środowisku lokalnych społeczności.

W ramach zadania oferujemy: m. in. udostępnianie miejsc na spotkania, szkolenia, nieodpłatne udostępnianie sprzętu na pikniki i festyny (dmuchawce, maszyna do waty cukrowej, popcornu, itp.) porady prawne, księgowo-podatkowe, pomoc w zdobywaniu środków finansowych, itp.

Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zadanie realizowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju wdrażanej przez

Lokalną Grupę Działania Ziemi Siedleckiej.

